

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 197/2025
03.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца Цинкарна Металуршко-кемична индустрија Цеље доо Република Словенија, представништво у Београду, МБ 219324740, чији је пуномоћник Петар Стојановић, адвокат у ..., против тужених 1. Стечајна маса Бојана ДОО Београд, МБ 27009948, чији је пуномоћник Војислав Д. Поноћко, адвокат у ... и 2. АА, из ..., чији је пуномоћник Милорад Константиновић, адвокат у ..., ради утврђења ништавости, вредност предмета спора 155.000 еура, одлучујући о ревизији тужене АА из ..., изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 4 Пж 5270/23 од 25.04.2024. године, у седници одржаној дана 03.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене АА из ..., изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 4 Пж 5270/23 од 25.04.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене АА, из ..., за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 25 П 2759/2023 од 13.07.2023. године, у ставу I изреке, утврђена је вредност предмета спора на 155.000 еура; у ставу II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништав Уговор о купопродаји од 06.10.2011. године, закључен између Бојана доо Београд и тужене АА, из ...; у ставу III изреке, обавезан је тужилац да туженом Стечајна маса Бојана доо Београд накнади трошкове парничног поступка у износу од 712.620,00 динара; у ставу IV изреке обавезан је тужилац да туженој АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 539.250,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда 4 Пж 5270/23 од 25.04.2024. године, у ставу I изреке, преиначена је пресуда Привредног суда у Београду 25 П 2759/2023 од 13.07.2023. године у ставовима II, III и IV изреке пресуде тако што је утврђено да је ништав Уговор о купопродаји од 06.10.2011. године, закључен између Бојана доо Београд и тужене АА, из ... . Тужени су обавезани да тужиоцу солидарно накнаде трошкове првостепеног поступка у износу од 1.161.980,00 динара. У ставу II изреке обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове другостепеног поступка

у износу од 680.890,00 динара. У ставу III изреке одбијен је захтев тужене АА из ... за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена АА је изјавила благовремену и дозвољену ревизију, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија тужене није основана.

У доношењу побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Наводи ревидента којим указује да је тужбом тражен поништај Уговора о купопродаји, а другостепени суд одлучио о ништавости и прекорачио тужбени захтев, нису основани, јер из петитума тужбе произилази да је тужилац захтевао утврђење ништавости уговора, па је закључак Врховног суда да је побијана одлука донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 5. Закона о парничном поступку. Наводи ревизије којима се указује на недостатке образложења другостепене пресуде нису од значаја, јер према одредби члана 407. Закона о парничном поступку нису дозвољен ревизијски разлог. Разлози другостепене пресуде су довољни за оцену правилности и законитости одлуке о тужбеном захтеву.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, правни претходник тужене Стечајне масе, привредно друштво Бојана доо Београд, дана 31.01.2010. године донео је Одлуку ради продаје непокретности чији је ванкњижни власник, и то локала у Београду у стамбено-пословној згради у ул. ... бр. ..., укњиженог у земљишним књигама као зк тело 2, под редни бројем 31-локал бр. 3, од 89,86 м² у приземљу и у подруму, зк. ул. ..., за купопродајну цену од минимум 155.000 ЕУР-а у динарској противвредности. На основу наведене Одлуке, закључен је Предуговор о купопродаји 07.03.2010. године, а затим и Уговор о купопродаји дана 06.10.2011. године оверен пред Првим Основним судом у Београду под бројем Ов. 166635/2011 од 25.10.2011. године, између Бојана доо Београд, као продавца и тужене АА, као купца, чији је предмет наведена непокретност по цени од 155.000 ЕУР-а у динарској противвредности. Првостепени суд је утврдио да је између тужене, као повериоца и правног претходника туженог, као дужника, 07.03.2010. године закључен Споразум о начину и времену исплате добити и враћању датих позајмица чији је предмет исплата добити и повраћај датих позајмица, сагласно члану 131. и 132. Закона о привредним друштвима, којим су се сагласили да ће се као средство обезбеђења плаћања дуга према туженој, намирити из продајне цене непокретности – истог локала, за који ће поверилац и дужник сачинити предуговор о купопродаји, а тужена ће постати власник описане непокретности уколико јој правни претходник не исплати дуг, а дуг нарасте до износа процењене вредности непокретности. Рачун правног претходника туженог, Бојана доо Београд је у периоду од 06.04.2010. године до 09.02.2012. године био блокиран. Тужилац и тужени Бојана доо Београд били су у пословној сарадњи дуги низ година. Тужена АА један је од оснивача туженог Бојана

доо Београд. Решењем Привредног суда у Београду Ст 4108/11 од 06.06.2012. године, отворен је стечајни поступак над туженим Бојана доо Београд, у ком је утврђено потраживање тужиоца према туженом Бојана доо Београд у износу од 6.220.749,28 динара. Спроведеним економско-финансијским вештачењем од 22.09.2020. године, допунским вештачењем и изјашњењем, прихваћеним од стране првостепеног суда, утврђено је да потраживања тужене АА из ..., према друштву Бојана доо Београд, по основу позајмица, дивиденди и закупнине износе укупно 155.115,06 еура, те да да је дошло до пребијања потраживања у висини вредности предметне непокретности, да је управо делом из позајмица, а делом из неисплаћене добити измирена купопродајна цена, све у време блокаде рачуна привредног друштва, са знањем од стране првотуженог и друготужене да постоји дуг према тужиоцу у износу од 6.220.749,28 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је Уговор о продаји локала од 06.10.2011. године закључен сагласном изјавом воља уговорних страна, да је у складу са чланом 454. став 1 и 455. Закона о облигационим односима, као и чланом 4. став 1. Закона о промету непокретности и да закључење предметног Уговора није противно Закону о платном промету „Сл. гласник РС бр. 3/2002 и 5/2003 и „Сл. гласник РС бр. 43/2004, 62/2006 и 111/2009-др. закон) и Закону о извршењу и обезбеђењу, јер блокада рачуна није спречавала дужника да испуњава своје новчане обавезе, осим ако се спроводило принудно извршење.

Насупрот закључку првостепеног суда, другостепени суд сматра да је предметни уговор ништав и да је његовим закључењем повређена одредба члана 46. Закона о платном промету, с обзиром да је продајна цена за непокретност измирена компензацијом у време када је рачун туженог Бојана доо Београд био блокиран и да је противно члану 133. став 1. Закона о привредним друштвима тужени Бојана доо Београд измирио потраживање према туженој АА, из ..., по основу позајмица оснивача, дивиденде и закупнине.

Ревидент оспорава правилност закључка другостепеног суда о активној легитимацији тужиоца, те о ништавости предметног посла. Истиче да ниједном одредбом уговора није предвиђена компензација, већ је уговорено плаћање на рачун. Оспорава правилност примене одредбе члана 133. став 1. Закона о привредним друштвима када до плаћања, односно враћања позајмица и исплате добити није дошло, те да је то нетачно наведено у другостепеној одлуци и да је нејасно на темељу чега је другостепени суд закључио да би друштво било онемогућено да плаћа дугове чију је доспелост очекивало у редовном току пословања, и да је управо тужена била поверилац друштва у смислу те одредбе за повраћај позајмица и исплату дивиденди. Стога је неутемељен став другостепеног суда да је дошло до недопуштене исплате туженој. Сматра да је од значаја да тужилац није оспоравао ваљаност предуговора.

Одлука другостепеног суда је правилна, а ревизија тужене неоснована, из следећих разлога.

Према одредби члана 103. ЗОО ништав је уговор који је противан принудном пропису, јавном поретку или добрим обичајима. Према одредби члана 109. ЗОО, на ништавост суд пази по службеној дужности и на њу се може позвати свако заинтересовано лице.

Према одредбама члана 46. став 2. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ“ бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС“, бр. 43/04 ... 31/11) правна и физичка лица која обављају делатност могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација) и на други начин, у складу са законом. Према одредби из става 3. тог члана, ако су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, правна лица и физичка лица која обављају делатност не могу измиривати новчане обавезе на начин из става 2. овог члана, осима ако друкчије није утврђено законом којим се уређује порески поступак.

Тужилац је поднео тужбу са захтевом да се утврди ништавост предметног Уговора, а према члану 109. ЗОО, поред уговорних страна и њихових универзалних сукцесора, на ништавост се може позивати и свако друго лице које за то има правни интерес. Тужилац је поверилац туженог Стечајна маса Бојана доо Београд, правног следбеника продавца непокретности, па се сматра заинтересованим лицем у смислу члана 109. ЗОО за утврђење ништавим акта располагања имовином дужника. Тужилац није могао да поднесе тужбу за побијање правних радњи стечајног дужника јер се побијати могу само пуноважни правни послови. Стога, тужилац је овлашћен да поднесе тужбу за утврђење ништавости предметног уговора.

Спорни Уговор о купопродаји закључен је дана 06.10.2011. године, између Бојана доо Београд, као продавца и тужене АА, као купца и једног од оснивача туженог Бојана доо Београд, при сазнању да постоји дуг привредног друштва, продавца, према овде тужиоцу. Тужена је имала потраживање према продавцу по основу неисплаћене добити и по основу закупа и позајмица, а управо је пребијањем делом са овим потраживањима измирена уговорена продајна цена локала, од 155.000 EUR-а. У периоду од 06.04.2010. године до 09.02.2012. године рачун продавца био је у блокади, дакле и у време закључења спорног Уговора. Спорни уговор је тиме ништав у смислу члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, у вези одредбе 46. став 2. и 3. Закона о платном промету „Сл. лист СРЈ“ бр. 3/2002, 5/2003, „Сл. гласник РС“ бр. 43/2004...111/2009), што јесте принудни пропис. Чињеница да је прописана и одговорност за прекршај правног лица, не значи да је отклоњена ништавост као правна последица. Навод ревизије да уговор није закључен супротно одредби члана 46. став 3. Закона о платном промету јер ниједном одредбом уговора није предвиђена компензација или друкчије измирење обавезе од уплате на рачун правног претходника првотуженог није основан. Начин испуњења уговора је сагласном вољом уговорних страна био пребијањем, односно компензацијом, и чини саставни део уговора. Да је то тако произилази и из утврђене чињенице о Споразуму између тужене и правног претходника тужене Стечајне масе, којим су се сагласили да ће се дуг привредног друштва према туженој намирити из продајне цене непокретности – истог локала, за који ће поверилац и дужник сачинити предуговор о купопродаји, а тужена ће постати власник описане непокретности уколико јој правни претходник не исплати дуг, а дуг нарасте до износа процењене вредности непокретности. Осим тога, уговор је закључен и извршен повредом одредбе члана 133. став 1 тачка 2. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 125/04) који је важио у то време, којим је било прописано да друштво не може вршити плаћања својим члановима ако би после плаћања друштво било онемогућено да плаћа своје дугове чија се доспелост очекује у

редовном току пословања друштва. Противно наводима ревизије, до таквог плаћања је дошло управо на начин што је потраживање друштва на име продајне цене непокретности компензовано са потраживањима тужене делом из позајмица, а делом из неисплаћене добити. Закључак да је испуњен услов из одредбе члана 133. став 1. тачка 2. ЗПД произилази из утврђених околности да је потраживање тужиоца остало ненамирено до отварања стечаја привредног друштва. Из утврђених чињеница управо произилази за правилан закључак другостепеног суда да је предметни уговор ништав по одредби члана 103. став 1. ЗОО, јер је противан принудном пропису из одредбе члана 46. Закона о платном промету и закључен је ради испуњења обавеза привредног друштва према туженој као оснивачу противно одредби члана 133. став 1. тачка 2. Закона о привредним друштвима.

Стога, како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке.

Одлука у ставу другом изреке донета је јер тужена АА није успела у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић